

Delårsrapport januari - april 2024

Jämtlands Räddningstjänstförbund
Vår omtanke – Din trygghet

Delårsrapport

Innehåll 2024

Förbundschefens inledning	2
Förvaltningsberättelse	3
Organisation & verksamhet.....	4
Förbundets organisation	4
Förbundsledning.....	5
Räddningsavdelningen	6
Beredskapsverksamhet.....	9
Räddningstjänstpersonal i beredskap	10
Teknisk verksamhet	11
Utbildnings- och övningsverksamhet.....	12
Förebyggandeavdelningen	14
Verksamhetsstöd	16
Utvärdering av förbundets ekonomiska ställning	17
Händelser av väsentlig betydelse	18
Styrning och uppföljning av förbundets verksamhet	19
Målstruktur	20
Måluppföljning av mål.....	20
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	24
Balanskravsresultat	25
Väsentliga personalförhållanden.....	26
Förväntad utveckling.....	28
Finansiella rapporter.....	29
Resultaträkning	29
Driftredovisning	30
Driftutfall per avdelning.....	30
Investeringsredovisning	31
Prognos 2024.....	32

Produktion av Delårsrapport

Erik Palmgren

Foton

Monica Landin, Tobias Swärd

Framsida

Ny BAS 1

Förbundschefens inledning

Lars Nyman –Förbundschef

Inledning

Verksamhetsåret 2024 har ett flertal utmaningar att hantera. Vi har den ekonomiska utmaningen med högre behov av investeringsbudget, pensioner, lokalkostnaderna som har indexuppräknats utöver tilldelad budget och det egna kapitalet har minskat oroväckande mycket efter några tunga år mm. Driftbudgeten för 2024 är delvis underfinansierad gällande bland annat hyreskostnader vilket innebär en strikt uppföljning och hantera detta inom befintlig ram. Behovet av rekrytering av Räddningspersonal i beredskap fortsätter vara en prioriterad uppgift utifrån den vakansgrad vi har i förbundet. Lokalbehovet, efter att förutsättningarna att driva räddningstjänst i tre kommuner till att idag omfatta hela länets åtta kommuner har lett till ett ökat och stort behov av i första hand kontorsplatser samt övriga lokaliteter. Dialog pågår med hyresvärden om utökade lokalytor.

Personal

Ett arbete har inletts både för att ersätta befintlig personal som har slutat och ska sluta av olika anledningar samt nyinrättade tjänster. Det är

förbundschef, enhetschefer och områdesansvarig m.fl. Utöver dessa tjänster har förbundet tecknat ett avtal med MSB om ersättning för en planeringsresurs som ska ha som arbetsuppgift att stödja den egna organisationen inför höjd beredskap och krig i frågor För att ytterligare förbereda egen personal inför höjd beredskap och krig har även ett avtal tecknats med MSB om stöd en övningsresurs.

Gällande de nya arbetstidsreglerna avvaktar vi fortfarande svar på vår dispensansökan.

Samverkan

Från 1 januari är Åre kommun fullvärdiga medlemmar i Jämtlands räddningstjänstförbund. Samgående har hittills genomförts planenligt genom de förarbeten som gjordes under 2023. Nu är samtliga åtta kommuner i länet enade i ett förbund. Arbetet med ett nytt Handlingsprogram med anledning av Åres inträde i förbundet har fortgått under perioden med inriktningen att antas under hösten av direktionen efter sedvanligt samråd med berörda parter.

I övrigt fortgår vår samverkan i Räddningsregion Mittnorrland med 25 kommuner och 82 brandstationer som påbörjades under våren -22 Vi fortsätter att representera vårt förbund i nationella arbetsgrupper såsom utveckling av Rakel, förebyggande verksamheten, räddningstjänst under höjd beredskap och rekrytering av räddningspersonal i beredskap.

Ekonomi

Förbundet redovisar för perioden ett negativt resultat på ca -1,1 mnkr. I resultatet finns en extraordinär post på grund av IT-attacken som drabbade förbundet i början av året och som kostade ca 2,2 mnkr att åtgärda. Utan den extraordinära posten uppgår periodens resultat till ca +1 mnkr. Förbundet kommer fortsatt inta en återhållsam ställning för att i möjligaste mån bromsa upp kostnadsökningar. Med förutsättning att ersättning för IT-attacken erhålls är förbundets prognos att ett nollresultat troligen kan uppfyllas om inga större oförutsedda händelser inträffar.

Lars Nyman
Förbundschef

Förvaltningsberättelse

Fakta om förbundet

Jämtlands räddningstjänstförbund är ett kommunalförbund bestående av Östersund, Krokoms, Strömsunds, Berg, Bräcke, Ragunda, Härjedalen och Åre kommuner. Samarbetet inleddes 2004 mellan Östersund, Krokoms och Strömsunds kommuner. 2010 blev Berg och Bräcke kommuner medlemmar, 2012 anslöt sig Ragunda kommun och 2015 tillkom även Härjedalens kommun. Från 2024 är också Åre kommun medlem i Jämtlands räddningstjänstförbund. Förbundets huvudkontor finns på Trygghetens hus i Östersund.

Brandstationer

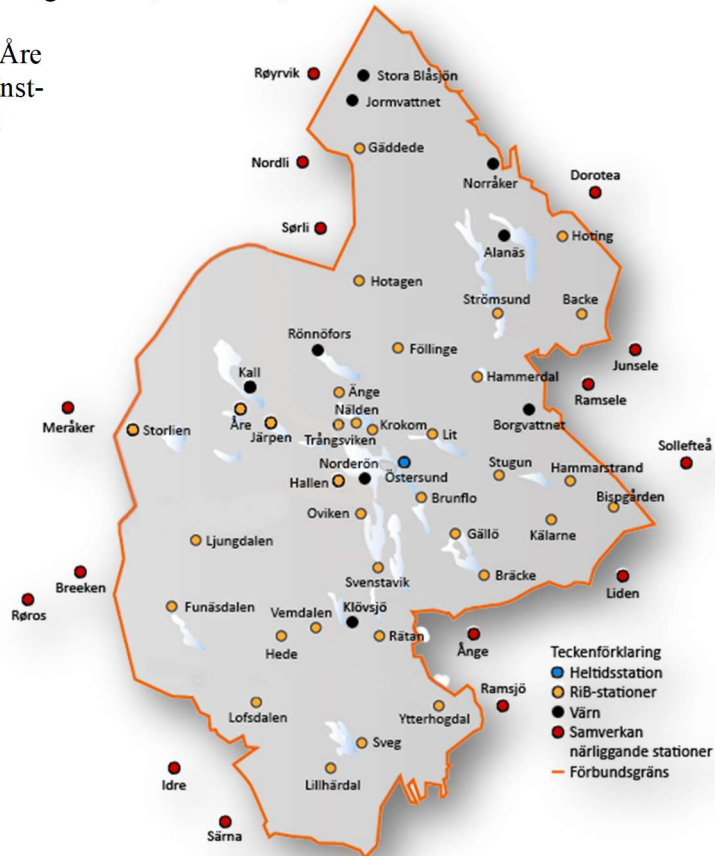
1 Heltidsstation
34 Deltidsstationer
9 Räddningsvärn
Totalt ca 585 anställda

I beredskap dygnet runt året om

1 Vakthavande räddningschef
1 Vakthavande befäl
1 Larm & Ledningsbefäl
3 Insatsledare
33 Styrkeledare/Arbetsledare
105 Brandmän
I beredskap 24/365 totalt 144 personer.

Befolkningsunderlag: 132 572 innevånare
Larm: ca 2 700 per år inom förbundet
Yta: 49 341 km² = ca 11 % av Sverige

Syftet med förbundet är att optimera nyttjandet av resurserna för kommunal räddningstjänst som återfinns i medlemskommunerna. Verksamheten ska inriktas på att ge människors liv, hälsa och egendom samt miljön med hänsyn till de lokala förhållandena ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Vårt
updrag

Jämtlands Räddningstjänstförbund har till uppgift att svara för medlemskommunernas räddningstjänstverksamhet samt därtill anknutna verksamheter.

Det åligger förbundet särskilt att:

- Aktivt verka för och samordna förebyggande verksamhet inom förbundets ansvarsområde samt samarbeta med medlemskommunerna och därvid ingå i kommunernas säkerhetssamordnargrupper.
- Ansvara för åtgärder som underlättar för enskilda att ta sitt ansvar.
- Ansvara för sotning och brandskyddskontroll.
- Ansvara för tillsyn av enskilda att de uppfyller sina skyldigheter enligt LSO.
- Ansvara för kommunal räddningstjänst.
- Ansvara för undersökning av olycksorsak, förlopp och insats.

Vision

"Vår omtanke
-
Din trygghet"

Organisation & verksamhet

Förbundets organisation

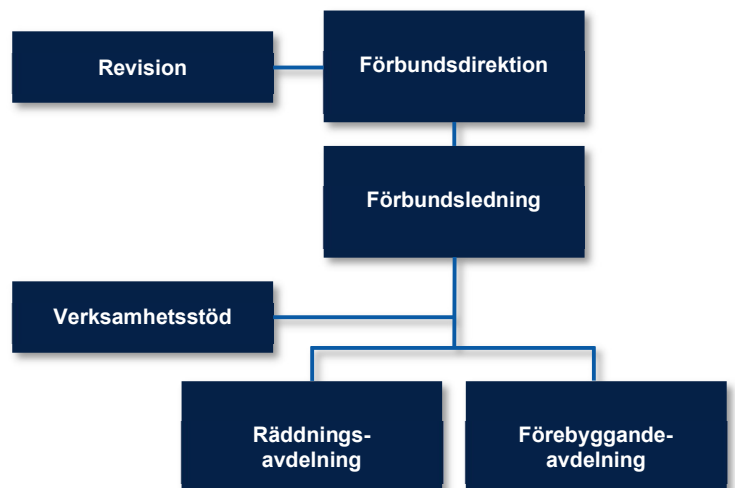
Förbundets huvuduppgift är att leverera bra service och efterfrågade tjänster till alla som bor i och besöker våra ägarkommuner. Jämtlands räddningstjänstförbund arbetar därför ur ett helhetsperspektiv där all verksamhet ytterst syftar till att bidra till medborgarnas och besökarnas trygghet och säkerhet. En helhet som, förutom en god service, också ska borge för en god ekonomisk hushållning med förbundets resurser. Förbundet stödjer också ägarkommunerna i arbetet med krishantering, samt att upprätta ett handlingsprogram för verksamhet i samverkan med ägarkommunerna.

Verksamheten inom förbundet har under perioden bedrivits enligt intentionerna i gällande lagstiftningar för lagen om skydd mot olyckor samt enligt av direktionen antagna mål. De lagar som specifikt reglerar räddningstjänsten är främst Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och Lag (2010:1011) brandfarliga och explosiva varor (LBE). Verksamheten bedrivs också i enlighet med, av direktionen antagna, handlingsprogram enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor.

Förbundets beslutande församling kallas för direktion. Direktionen består av förtroendevalda från de olika medlemskommunerna. För att vara valbar till direktionen skall man även vara invald i hemkommunens kommunfullmäktige.

Kommunerna har i och med bildandet av förbundet, överlämnat ansvaret för de uppgifter som fastställs i förbundsordningen till direktionen. Direktionen har alltså det yttersta ansvaret för att bereda människors liv och hälsa och egendom och miljö ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Förbundet har under direktionen en förbundschef som verkställande tjänsteman. Under förbundsledningen finns tre avdelningar; Verksamhetsstöd, Räddnings- och Förebyggandeavdelningen vars verksamhet leds av en respektive avdelningschef. Räddningsavdelningens avdelningschef är även tillika räddningschef. Till organisationen hör även revisionen som granskar på fullmäktiges uppdrag. De prövar om verksamheten är ändamålsenlig och effektiv, om styrningen är tillräcklig och om räkenskaperna är rättvisande.

Förbundsledning

Förbundschefen planerar och leder förbundets verksamhet samt ansvarar för dialog med och föredragningar i förbundets direktion samt med medlemskommunernas företrädare till exempel vid ägarsamråd. En justering av ledarskapet har genomförts där Förbundscheferollen har renodlats till att inte omfatta Räddningschefs mandatet utan den funktionen har delegerats till chefen för räddningsavdelningen.

Arbetet med att stödja, utveckla, följa upp och samordna det ekonomiska förutsättningarna i förbundet pågår som en naturlig del av förbundsledningens uppgift. I nuläget stödjer Östersunds kommuns ekonomifunktion detta arbete. Att planera och leda förbundet innebär att bereda förutsättningar för en väl fungerande organisation. Där utgör arbetsmiljön en väsentlig del och då framför allt vårt problem med anpassade lokaler i Trygghetens hus. Förhandling har inletts under perioden om utökade lokalytor. Även ut i förbundets brandstationer finns behov av anpassningar av lokaler efter särskild prioriteringsordning. Att anpassa organisationen mot att följa samhällets utveckling och de förutsättningar vi har utgör också en betydande del av förbundsledningens uppgift. Gällande lönerrevision har överläggningar med de fackliga organisationerna genomförts inför kommande överläggningar och de nya avtalen på arbetsmarknaden. I förbundsledningen finns också en verksamhetsstrateg som stärker samverkan med ägarkommunerna, andra myndigheter och organisationer beträffande civilt försvar, krisberedskap och säkerhetsskydd. Detta arbete pågår kontinuerligt och en tydlig inriktning från staten tyder på att detta arbete kommer tillta. Därför har en funktion som planeringsresurs för höjd beredskap och krig inrättats i förbundsledningen och den är tjänsten finansieras av MSB i sin helhet. För ytterligare stärka räddningstjänst under höjd beredskap har även ett avtal tecknats med MSB om en tjänst på halvtid för utbildning i av RUHB.

Säkerhetsarbete

Säkerhetspolisen publicerade den 30 april information om att säkerhetsläget i Sverige är fortsatt allvarligt. Terrorhotnivån är sedan i höstas på en hög nivå och i nuläget är ingen förändring av hotnivån aktuell.

Under våren har vår ”Rutin för hantering av säkerhetsskyddsklassificerad information”

uppdaterats, all berörd personal ska nu få utbildning av dessa rutiner. Med anledning av SÄPO:s nya vägledning har förbundet påbörjat en uppdatering av säkerhetsskyddsanalysen. Efter det ska även en ny säkerhetsskyddsplan beslutas. Ett arbete pågår med att uppdatera våra tjänstelegitimationer. Det kommer att leda till höjd fysisk säkerhet och höjd IT-säkerhet.

Fastighetsåtgärder

På fastighetssidan fortgår arbetet med att försöka få fler stationer mer jämställda med antingen inkluderande omklädningsrum för både kvinnor och män alternativt separata omklädningsrum, samt larmställen avskilda från vagnhallen i egna larmställsrum utifrån ett friska brandmän perspektiv. Under perioden har samtal förts med fastighetsrepresentanter från Bergs kommun om olika alternativa lösningar för en bättre brandstation i Svenstavik med förhoppning om att kunna tillskapa om en fullgod framtida lösning. Samtal har även skett om möjligheten att kunna tillskapa ett räddningsvärn i Klövsjö.

För Åre kommuns brandstationer och värnet i Kall har hyresavtal skrivits med Åre kommuns kommunala fastighetsbolag Årehus AB. Diskussioner har även förts om lokalförbättringar gällande Järpens brandstation där förbundet vill tillskapa ett separat larmställsrum och ett inkluderande omklädningsrum för både kvinnor och män. Även ett förbättrat vagnhallsgolv finns med på behovslistan. Förbundets förhoppning är att byggstart kan ske under 2025. En större vattenskada har inträffat på Storliens brandstation där vatten runnit ut i flera rum. Fuktmätningar är genomförda och en återställningsplan finns framtagen av Årehus AB. En fråga har ställts till Årehus om det ekonomiskt och praktiskt kan vara lämpligt att i samband med att vattenskadan åtgärdas kunna tillskapa ett separat larmställsrum.

Under året kommer arbetet fortgå med att planera för fler framtida åtgärder på förbundets stationer. Vi kommer även fortsätta med att se över möjligheten till att försöka minska hyrda ytor, hitta energieffektiviseringar och att försöka åstadkomma samlokaliseringlösningar med andra aktörer där planlösningarna på stationerna så medger. För Vemdalens brandstation pågår en utredning av Regionen gällande en eventuell framtida tillbyggnation för sin ambulanspersonal och som förbundet ställt sig positiv till.

Räddningsavdelningen

Civilt försvar och höjd beredskap ställer krav på räddningstjänsten att ha förmåga för röjning av krigsskadad bebyggelse omhändertagande av oexploderad ammunition, sanering och indikering av kemiska stridsmedel och kärnvapen, befolkningsskydd samt stötta Regionen med första hjälpen och transport av skadade. Att åter bygga upp förmågan är ett stort arbete som kommer ta flera år, men under 2024 påbörjas de första stegen genom att utveckla vår operativa förmåga för att även innefatta räddningstjänstverksamhet under krigsliknande förhållanden.

Rekrytering av RiB-anställd är fortsatt en stor utmaning på många av förbundets stationer. Under 2024 fortsätter vår medverkan i det projekt MSB leder för att skapa strategier för personalförsörjning av deltidbrandmän. En övergripande strategi är framtagen där viktiga aspekter för att rekrytera och behålla personal är identifierade, det vill säga vad som är viktigt. Arbetet fortsätter nu med att hitta praktiska arbetssätt för hur räddningstjänster kan göra för att stärka attraktionskraften för arbetet.

I slutet av mars hölls Skogsbrandskonferensen i Östersund. Konferensen arrangeras av förbundet tillsammans med MSB och Informationsbolaget, närmare 120 besökare medverkade under två dagar. Konferensen är den enda i sitt slag i Sverige och samlar bred publik från, räddningstjänster, skogsbolag, universitet och

myndigheter. Även besökare från Norge, Finland och Danmark medverkade på konferensen.

Det gemensamma ledningssystemet – Räddningsregion MittNorrland - för Jämtland, Västernorrland samt delar av Västerbotten och Norrbotten har varit i drift under ett års tid. Genom ledningssystemet har förmågan att hantera större, fler samtidigt eller komplexa händelser stärkts. Under våren 2024 genomförs en mer grundlig utvärdering av systemet funktionalitet samt organisering och bemanning för att göra verksamheten mer effektiv.

Kopplat till detta arbetar förbundet även mot att införa ”Dynamisk resurshantering”, ett system som ska hjälpa SOS och larm- och ledningsbefäl att snabbt få närmsta resurs med rätt förmåga på plats vid en räddningsinsats. Projektet är omfattande och dras med förseningar, men vår ambition är att kunna sjösätta systemet under 2024.

Stationen i Lofsdalen har under våren fått ett nytt fordon, en pickup. Stationen är därmed först ut med att pröva ett koncept med tankbil och pickup som innebär att med likvärdig operativ förmåga kunna lösa sina uppgifter med ett tungt fordon istället för tidigare två tunga. Detta innebär att man i en mindre bil snabbt kan komma fram till en olycka, med bättre framkomlighet på sämre vägar eller dåligt väglag. Behovet av C-kort

minskar vilket förbättrar möjligheten att hantera byten och vakanser.

Under 2023 lades stor energi på att hitta lösningar för att anpassa verksamheten mot de nya arbetstidsdirektiven som började gälla 1 oktober 2023 för personal under kollektivavtalet AB samt 2 februari 2024 för heltidsanställda brandmän under bilaga R. De nya direktiven påverkar såväl grundschema som hur arbetstagare har möjlighet att jobba utöver sina ordinarie pass. Ett led i att hantera denna omställning är en omorganisation inom räddningsavdelningen, ett arbete som förväntas vara klart under hösten 2024. Arbetet med omställningen till de nya arbetstidsdirekten har tagit mycket kraft och energi från både arbetsgivare och arbetstagare och det råder fortsatt många frågetecken kring hur de nya reglerna ska tolkas och implementeras.

För att möjliggöra en mer flexibel planering av verksamheten har förbundet ansökt om dispens från direktiven med målet att möjliggöra dygnstjänstgöring även fortsättningsvis. Beslut om dispens fattas av en central nämnd, och förbundet inväntar återkoppling i ärendet.

Utveckling av operativa förmågor sker ständigt och under 2023 utvecklades bland annat förmåga att utföra avancerad räddning på hög höjd samt att använda drönare för bättre lägesbild på skadeplats. Förmågorna är nu implementerade och kan nyttjas vid skarp drift. Bland annat har förmågan till avancerad räddning uppmärksamats medialt samt att samarbetet med vindkraftbolagen väckt nationellt intresse då det är ett exempel på hur privata bolag kan medverka i att stärka räddningstjänstens förmåga vid förändringar i riskbilden, i detta fall vindkraftens utbyggnad i länet.

Operativa händelser

Under årets första fyra månader ser vi en ökning i det totala antalet utryckningar mot motsvarande period föregående år. Antalet larm uppgår till 1115 inom förbundet, vilket är en ökning med 260 larminsatser jämfört med motsvarande period 2023. Den största orsaken till ökningen är Åre räddningstjänsts inträde i förbundet från årsskiftet vilket gör statistiken missvisande i jämförelse med tidigare år. Även fast förbundet utökats kan vi se icke logiska variationer inom olika händelsetyper som exempelvis brand i byggnad som ligger i paritet med samma period i fjol. Inom olyckstypen trafikolycka ser vi en ökning med 16 larm i jämförelse med samma period 2023.

Automatalarm är den på förhand händelsetypen vi med säkerhet kunnat förutse skulle öka utifrån Åres turistsäsong med alla boendeobjekt med automatalarm, den händelsetypen har ökat med 131 larm under perioden.

Drunkningslarm är en händelsetyp som genom åren haft en del variationer är inget som sticker ut under perioden är oftast under sommarmånaderna dom larmen ökar.

Händelsetypen nödställd person är det nästan en fördubbling av larm från 13 till 23 larm, där hot om suicid är det som sticker ut mest.

Naturolyckor har ökat med 6 larm i jämförelse med motsvarande period föregående år, denna händelsetyp varierar mellan åren ofta beroende vädrets makter.

I händelsetypen andra uppdrag som görs mot andra uppdragsgivare är det en minskning av IVPA med 62 uppdrag en stor anledning till den minskningen är att det inrättats ett ambulans inre befäl som gör bedömningar dagtid måndag-fredag. Det är även en minskning av hjärtstoppslarm med 7 uppdrag.

Vi ser näst intill en fördubbling av inkommande 112 samtal där räddningsledningen gjort bedömningen att det inte finns behov av räddningstjänstinsats. I övrigt ligger övervägande antalet insatser fördelat på olyckstyp något högre än föregående år förklaringen är Åre inträdet.

I övrigt ligger övervägande antalet insatser fördelat på olyckstyp i nivå med föregående år.

Händelsetyper	2024-04-30	2023-04-30	2023	2022	2021
Brand eller brandtillbud	86	85	265	317	311
Brand i byggnad	63	64	150	170	145
Brand i skog eller mark	0	4	46	68	60
Brand fordon/fartyg	13	14	46	53	59
Brand i avfall/återvinning	6	2	12	12	25
Annan brand	4	1	11	14	22
Trafikolycka (väg, spår, flyg, sjö)	118	102	305	286	285
Utsläpp av farligt ämne	27	22	84	55	79
Drunkning/tillbud	1	2	10	3	8
Nödställd person	23	13	69	32	41
Naturolycka	7	1	6	29	8
Övrig händelse	17	8	37	38	32
Händelse utan risk för skada	336	195	653	561	606
Automatalarm utan brandtillbud	284	153	495	417	412
Annan händelse utan risk för skada	52	42	158	144	194
Sjukvårdsuppdrag eller annat uppdrag	199	255	732	708	613
IVPA	63	125	326	311	258
Hjärtstoppslarm	74	81	256	226	211
Övriga Annat uppdrag (Lyfthjälp, Hämtning i terräng mm.)	62	49	150	171	144
Alla enheter återkallades innan ankomst	36	23	87	76	13
Passning för att upprätthålla beredskap	19	24	69	53	44
Räddningsledningen bedömde att utryckning inte behövdes	246	125	415	312	186
Totalsumma inom JRF	1 115	855	2 732	2 470	2 226

Beredskapsverksamhet

Bemanning heltid samt nya arbetstidsdirektiv

Hösten 2023 och våren 2024 har mycket arbete lagts på att anpassa scheman och arbets sätt för att följa de nya arbetstidsdirektiven. Arbetet är ännu inte helt i mål, bland annat beroende på att de dispensansökningar som skickats in för att möjliggöra avsteg från direktiven ännu inte har beslutats av den centrala arbetstidsnämnden. Dock har ett delbeslut fattats angående möjlighet att jobba upp till 24 timmars pass under sommarmånaderna.

De nya direktiven innebär mindre flexibilitet i förläggning av arbetstid och en konsekvens har bland annat varit fler ledighetsansökningar och svårare att hitta personal som på frivillig basis kan täcka vakanta pass.

Nya arbetstidsdirektiv har också inneburit behov av att stärka avdelningen med instruktörstjänster som primärt jobbar med övning och utbildning samt täcker på skift vid vakanser. Dessa kan tillsammans med vikariegruppen användas för att möjliggöra en större flexibilitet utifrån verksamhetens behov. I förlängningen anpassas hela avdelningens organisation för att möta upp de krav som ställs på verksamheten.

Under våren har en brandman gått i pension och en av våra instruktörer har bytt tjänst till skiftgående brandman.

För att hantera bemanningen under semesterperioden har en rekrytering av nya vikarier genomförts. På grund av omsättning i personal samt kommande rekryteringsbehov har antalet vikarier som nyrekryterats varit ovanligt högt och sju nya sommarvikarier har anställts. Planeringen för sommaren fortgår och ser ut att kunna färdigställas inom kort och det ser i nuläget ut som att samtliga semestrar och föräldraledigheter kommer att kunna hanteras enligt ordinarie rutin.

Under våren har en brandman genomgått introduktion till styrkeledare och kan därmed också arbeta i den rollen. På motsvarande sätt har också tre personer med insatsledarkompetens från skift introducerats till larm- och ledningsbefäl för att kunna tjänstgöra i den ledningsfunktionen. Totalt innebär det att det två styrkeledare kan tjänstgöra som insatsledare och fyra av våra brandmän kan tjänstgöra som styrkeledare samt att vi har fyra personer som utöver ordinarie personal kan stärka upp funktionen larm- och ledningsbefäl. Detta stärker möjligheten att lösa vakanta pass, ger ökad kompetens hos individerna samt bidrar till att skapa förbättrad insikt i arbetet som olika ledningsfunktioner hanterar.

Räddningsregion Mittnorrland

Den 10 maj 2023 startade det gemensamma räddningsledningssystemet Räddningsregion MittNorrland. Efter att samarbetet har fortgått under ett års tid genomförs en mer omfattande utvärdering av ledningssystemet funktion och förmåga, dimensionering samt organisering och bemanning. Utvärderingen blev nödvändig då det även här finns påverkan av de nya arbetstidsdirektiven som påverkar personalens möjligheter att arbeta i kombinationstjänster. Tyvärr har förändringen lett till negativa konsekvenser för både arbetstagare och verksamheten vilket måste omhändertas och justeras. Det finns också behov av att bredda utvärderingen till att även omfatta arbetssätt och rutiner i den övergripande ledningen av räddningsinsatser så att en förändring inte riskerar att även ta bort de många delar i systemet som fungerar på ett bra sätt. Utvärderingen förväntas vara klar i slutet av maj och arbete med att besluta och genomdriva de justeringar som behöver göras planeras till hösten 2024.

Räddningstjänstpersonal i beredskap

Jämtlands Räddningstjänstförbund står inför kontinuerliga utmaningar när det gäller rekrytering och bibehållande av brandmän inom RiB verksamheten.

Utmaningar inom rekrytering och beredskap

Förbundet står inför fortsatta svårigheter med rekrytering, vilket påverkar förmågan att upprätthålla beredskapen på vissa platser. Många brandmän kompenserar genom att ta extra beredskap, vilket på sikt påverkar arbetsmiljön negativt samt gör verksamheten sårbar. De primära utmaningarna inkluderar brist på lokal arbetskraft inom angiven anspänningstid till närliggande brandstation, få huvudarbetsgivare i småorterna och en känslig balansgång mellan arbetsgivarens engagemang och påverkan på företaget

Mångfaldsrekrytering

Förbundet har under delåret fokuserat på att öka mångfalden inom rekryteringen baserat på strategier och studier som tagits fram av MSB. Detta inkluderar anpassningar i annonseringsmateriel och riktade annonskampanjer för att skapa en mer representativ och inkluderande arbetsstyrka.

Marknadsföring och uppsökande verksamhet för rekrytering RiB

Förbundet har genomfört flera insatser för rekrytering av RiB personal bland annat har vi deltagit på mässan Nolia Karriär i Östersund för att visa på möjligheten att arbeta som brandman, på hel- eller deltid, och brandingenjör. Vi bedriver en kontinuerlig annonsering i sociala medier och vi har nyttjat lokala medier samt ägarkommunernas möjlighet att marknadsföra vårt behov.

På internationella kvinnodagen uppmärksammade vi våra kvinnliga brandmän, styrkeledare, insatsledare och brandingenjörer hos oss. Vi samverkar nationellt i ett pågående projekt med MSB. Det innebär löpande träffar på olika teman för att ta fram stöd till kommuner för rekrytering av RiB-personal.

Organisationsförändring med områdesansvariga

Pågående organisationsförändring med områdesansvariga är ännu inte avslutad på grund av behovet av stöttning i andra delar av verksamheten från de medarbetare som innehar dessa roller. Områdesansvariga spelar en nyckelroll i att stödja stationerna inte bara med operativa frågor utan även med rekrytering, schemaläggning och utbildning.

Ny rekryteringsprocess

I samarbete med HR har en ny rekryteringsprocess tagits fram för att underlätta för stations- och områdesansvariga. Denna process har framgångsrikt implementerats sedan januari 2024.

Dialog har initierats med ägarkommunerna och deras näringslivsenheter för att förbättra samarbetet och involvera näringslivet i rekryteringsprocessen. Målet är att positionera räddningstjänsten som en attraktiv potentiell arbetsgivare för huvudanställning.

En åtgärdsplan har arbetats fram med HR och kommunikationsavdelningen för hur vi från förbundet framöver ska visa vår uppskattning till de huvudarbetsgivare som bidrar med brandmän. Genom dessa åtgärder strävar Jämtlands Räddningstjänstförbund och dess RiB avdelning efter att effektivt hantera och övervinna de utmaningar som uppstår inom rekrytering och beredskap under det kommande året.

Teknisk verksamhet

Verksamhetsåret 2024 blev en rivstart för Teknikenheten. Mycket material beställdes under tertial ett samt att förbundet drabbades av en IT-attack i januari.

Fordon

I Lofsdalen tar förbundet bort BAS 2:an som strulat genom åran och ersätter med en pickup. Tankbilen i Lofsdalen byggs om för att klara ställda krav. Pickuper i Gällö byts till en nyare modell. Ny FiB-bil till Svenstavik är införskaffad och kommer placeras där under tertial två.

En snöskoter har införskaffats till Vemdalen och kommer placeras där till hösten. Förbundet har även köpt en begagnad lastväxlare från Storstockholms brandförsvaret. Fordonet kommer nyttjas för transporter av olika övningsmoduler i förbundet.

Material

Utbytet av förbundets rökskydd fortsätter och under 2024 kommer ca en tredjedel vara utbytta till en nyare modell. Utbytet görs för att minska underhållskostnaden samt tiden för underhållet. Högtryckskompressorn i Strömsund byttes i början av året då den blev underkänd vid den årliga inspektionen.

Förbundet har införskaffat fler UAS och håller på att utbilda fler piloter. Under tertial två kommer det finnas UAS på tre platser i förbundet.

Förbundets stora motorsprutor har börjat bli åren och förbundet har därför beställt sju stycken nya som kommer att levereras till stationerna under tertial två. Två motorsprutor kommer även att monteras på två växlarflak.

IT

IT-attacken som drabbade förbundet i januari har orsakat mycket jobb samt under har det även utförts säkerhetshöjande åtgärder på nätverk och servrar.

Utbildnings- och övningsverksamhet

Övning och utbildning

Första januari anställdes tre stycken nya instruktörer, tanken är att dom ska ingå i en utbildningsenhet och arbeta som instruktörer både internt men även extern utbildning.

Under perioden har enheten genomfört 17 RiB-övningsdagar, en Grib 1B å två veckor och en Grib utbildning som är påbörjad och klar med första delen.

Året började med att vid tre olika tillfällen var alla heltidsbefäl inbjudna till en föreläsning av polisen med temat explosiva ämnen vilket är högaktuellt med anledning av alla sprängdåd som varit i Sverige.

Två stycken testdagar för att rekrytera nya sommarvikarier har genomförts, sju stycken genomförde testerna med godkänt resultat och har erbjudits sommarvikariat.

All heltidspersonal med skifttjänstgöring har haft en halvdagsutbildning i säkerhetsrutiner i arbete samverkan med polishelikopter (passagerarutbildning).

Höghöjdsgruppen har genomfört insatssövning heldag i samverkan med vindkraftsbolag vid mullbergets vindkraftpark och några ur gruppen deltog även vid en övning tillsammans med

alpina gruppen och ett antal kraftbolag vid Oldens kraftstation tre olika moment övades, räddning av person nere i bottenutskovs schakt, Räddning av person i kabelschakt och evakuering av skadad ur oljesump.

Vår nya verksamhetsutvecklare har arbetat med att förändra strukturen i övningsmodulen Daedalos för att vi lättare ska kunna följa upp och kvalitetssäkra övningsverksamheten, kommer implementeras under våren.

Han har även påbörjat ett arbete med att ta fram ett styrdokument för individförmåga där vi ska kunna kvalitetssäkra att vi ger våra medarbetare rätt förutsättningar (övning/utbildning) för att känna sig trygga i sitt arbete.

Under våren har nya UAS piloter utbildats inom förbundet idag har förbundet 24 stycken utbildade piloter.

Vår olycksutredare har gått en kurs i brandplatsundersökning under tre veckor vid Nationellt forensiskt centrum i Linköping och Revinge. Kursen fokuserar på den tekniska undersökningen av brandplatser.

I övrigt körs ordinarie övningsverksamhet på stationerna enligt fastlag planering för perioden.

Olycksundersökning/händelserapport

Vår olycksutredare har under våren arbetat med en olycksundersökning gällande branden på Wool-Power som vi hoppas är klar innan sommaren. Det kommer även in en del sakkunnigutlåtande som polisen vill ha till sina utredningar där vår utredare får lägga ett arbete på. Arbetet med att förbättra innehållet i händelserapporter och se till att fakturering av avtalsupdrag fortgår kontinuerligt.

Skolutbildning Jämtlands gymnasium

Under april startade vi upp en ny utbildning på 200 studietimmar för fem stycken elever från Jämtlands gymnasium som valt inriktning räddningstjänst som sitt specialval inom vård och omsorgsutbildningen som kommer ge dem undersköterska kompetens med gedigna kunskaper inom brandyrket som förhoppningsvis får dem att tycka att brandyrket är så intressant och givande att dom vill fortsätta utbilda sig inom brandmannayrket och bli brandman

Extern utbildning

Har fortsatt bra flöde på inkommande förfrågningar av utbildningar främst mot kommunerna men även en del externa företag. Vi kan se en tendens att företagen håller i sina pengar och väljer att avstå från att skicka personal på utbildningar.

Furulunds övningsanläggning

Den 3 januari var vår nya tekniker till Furulund på plats. första tiden har gått åt till att sätta sig in i vad arbetet innebär med rutiner och alla typer

av specialutrustningar som ett övningsområde innehåller även våra administrativa system. Vi har satt upp några arbetsmål under våren/sommaren som att färdigställa en miljöstation och förhoppningsvis göra klar bygget som pågår inne i förrådsbyggnaden som är ett varmbonat bygge inne i den befintliga byggnaden där vi kommer förvara bland annat el-truck och annan utrustning och en fläktanläggning för att förbättra arbetsmiljön i byggnaden. Det pågår ett ständigt arbete med att underhålla och utveckla övningsanläggningen för att underlätta och göra övningsverksamheten mer effektiv.

Under hösten 2023 påbörjade vi ett arbete i samverkan med kommunen att få flytta en skolpaviljong från Brunflo. Under våren fick vi ett mycket tråkigt besked av byggföretaget som varit ner för att inspektera paviljongerna där dom kan konstaterar att det är stora vattenskadorna och sönderfrysningar i värmesystemet och v/a. Vi tar kontakt med kommunen som meddelar att det begåtts stort misstag där "någon" stängt av vatten och värme under den kallaste perioden i vinter - 27 vilket medfört stora skador i fastigheten. Kommunen har haft ett möte om att eventuellt renovera skadorna, där kom de fram till att det skulle kosta för stora pengar så nu står vi där med ett bygglov men ingen byggnad. Tyvärr kommer det inte bli någon flytt av paviljongerna men vi kommer fortsätta arbetet och kontakten med våra medlemskommuner om det finns andra liknade objekt för vi är i stort behov av att få till personalutrymmen, lektionssalar m.m.

Förebyggandeavdelningen

Det olycksförebyggande uppdraget i förbundet regleras av lagstiftningarna LSO och LBE. Inom LSO är de huvudsakliga arbetsuppgifterna att utöva tillsyn över den enskilde, säkerställa att sotning och brandskyddskontroll genomförs samt information och rådgivning till den enskilde. Inom LBE handlar uppdraget om att handlägga tillståndsansökningar och att genomföra tillsyn. Dessutom stöttar vi andra myndigheter, huvudsakligen medlemskommunerna, med remissvar i ärenden som berör brandskydd.

Under våren har två personer rekryterats till förebyggandeavdelningen men den ena tillträder sin tjänst först till hösten. Tjänsterna tillfördes som en kompensation för den kontorsarbetstid vi förlorar på grund av förändrade arbetstidsregler. Under vintern har bemanningen på avdelningen varit tunn då vi haft medarbetare som varit sjukskrivna, föräldralediga samt haft andra uppdrag i organisationen. Detta har givetvis påverkat avdelningens verksamhet.

Under förra året inledde MSB ett tillsynsärende av vår verksamhet med fokus på vissa förebyggandeuppgifter. Beslut har fattats i tillsynsärendet om att följa upp vilka beslut vi fattar för att öka antalet genomförda tillsyner av den enskilde och för att säkerställa att tillräckligt många sotningar och brandskyddskontroller genomförs.

Tillstånd och tillsyn enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE)

Handläggning av tillståndsansökningar och tillsyn av den enskildes hantering av brandfarliga och explosiva varor har genomförts enligt plan. Antal ärenden som handlagts inom ramen för LBE visas i tabellen nedan.

På nationell nivå finns ett uppdrag till flera myndigheter att stärka arbetet med att förhindra illegala sprängningar. Det arbetet påverkar vår verksamhet och vi kommer behöva anpassa våra arbetsrutiner. I augusti börjar en ny handläggare på avdelningen med huvudsaklig fokus att arbeta med uppgifter kopplat till LBE.

Ärendetyp	Antal ärenden
Tillsyner LBE	12
Tillståndsansökningar brandfarlig vara	25
Tillståndsansökningar explosiv vara	12

Tillsyn enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO)

Tillsyn av den enskildes ansvar enligt LSO 2 kap 2 och 4 §§ genomförs i enlighet med tillsynsplan. Vilka objekt som ska omfattas av regelbunden tillsyn styrs av föreskriften MSBFS 2021:8. I Jämtland är antalet tillsynsobjekt per capita mycket stort vilket gör att resursbehovet för att genomföra tillsyn är betydligt större än vad vi har att tillgå.

Vi bedömer att vi skulle behöva genomföra cirka 300 tillsyner per år för att uppfylla kraven i föreskriften. Under 2024 planeras för cirka 120 tillsyner vilket är fler än vad JRF gjort någonsin tidigare. MSB i ett tillsynsärende ställt krav på att vi ska vidta åtgärder för att öka antalet tillsyner och arbetet med att identifiera åtgärder pågår. Vi arbetar kontinuerligt med effektivisering och prioritering men vi bedömer att det inte kommer vara tillräckligt på sikt utan ytterligare resurser kommer krävas. Statistik från tillsynsärenden hittills under året visas i tabellen nedan.

Tillsyner	Antal tillsyner
Påbörjade tillsynsärenden	37
Genomförda tillsyner	33
Förelägganden	14

Sotning och brandskyddskontroll

Sotningen och brandskyddskontrollen genomförs av våra upphandlade entreprenörer. I vissa kommuner har antalet genomförda sotningar och kontroller inte varit tillräckligt och detta har även påpekats av MSB i det pågående tillsynsärendet. För den här perioden redovisas ingen statistik över antalet utförda sotningar/kontroller då statistiken sammanställs halvårsvis.

Remisser

Förbundet är remissinstans åt olika myndigheter, kommunernas alkoholhandläggare gällande serveringstillstånd, kommunernas byggnadsnämnder beträffande bygglov och detaljplaner och till Polismyndigheten gällande ordningslagsärenden. Mycket av detta arbete ligger inte i vårt direkta ansvarsområde men vi bedömer att det är ett effektivt sätt att förebygga bränder och andra olyckor. Om vi kan hjälpa till att bidra till att byggnader uppförs med korrekt brandskydd är det något som kommer hjälpa till att skydda människors liv och hälsa under hela byggnadens livslängd. Antalet remisser som skickas till oss visas i tabellen nedan.

Ärendetyp	Antal ärenden
Alkoholärenden	76
Byggärenden	75
Ordningslagsärenden	77
Planärenden	23

Information och rådgivning

Under perioden har vi lyft information om brandskydd hemma kopplat till flerbostadshus och brandskydd för äldre. Vi har även bidragit med information till de brandvarnare som Brandskyddsföreningen delar ut via barnavårdscentraler i länet. Under våren kom nya regler om eldning av trädgårdsavfall som vi har berättat om och anpassat vår information till. Vi har även spridit information och tips kopplat till Valborg och majbräsor. Vidare har information lämnats HLR på alla hjärtans dag, vädervarningar och uppmaningar till fastighetsägare att skotta tak på grund av stora snömängder. Tips om höga flöden och vårflod och varning för och tips kring säkerhet på vårens isar. Vi har även berättat om flera samverkansövningar, övningar och utbildningar. Spridit information vid händelser som takrasen vid Intersport i Lillänge.

Nyhetsmorgon har sänt inslag med oss vid räddning från vindkraftverk och trafikolycka.

Verksamhetsstöd

Administration

Avdelningen för verksamhetsstöd handlägger ärenden främst inom HR, löner, informationshantering, ekonomi och kommunikation.

Under årets första del har arbetet med flera stora projekt startats för att förtydliga och effektivisera förbundets interna processer.

Vi har påbörjat arbetet med att uppdatera förbundets dokumenthanteringsplan till en informationshanteringsplan samt med kompetenshöjande insatser genom MSB påbörjat arbetet med att lyfta vårt informations-säkerhetsarbete. Avdelningen har tillförts ansvaret för arbetet med informationssäkerhet.

För att digitalisera våra administrativt tunga verksamhetsprocesser pågår ett arbete med att integrera verksamhetssystemet Deadalos med HR-/lönesystemet Heroma.

Under perioden har handboken för systematiskt arbetsmiljöarbete uppdaterats och respektive roll i organisationen förtydligats. Avdelningen har stöttat i ett flertal rekryteringar och avslutat perioden med en påbörjad rekrytering av Förbundschef.

Avdelningen har representerat förbundet på nationell nivå i referensgruppen för branschens kollektivavtal under vårens kollektivavtalsförhandlingar.

För att utveckla förbundets interna kommunikation har ett arbete med att utveckla en kommunikationsplan påbörjats. Som en del i att bredda bilden av branschen i stort och bilden av våra medarbetare specifikt har avdelningen genomfört kommunikationsinsatser i samband med alla förbundets rekrytering samt på event och mässor. I samband med cyberattacken utfördes ett särskilt arbete för att kommunicera både internt och externt.

Kommunikation och marknadsföring

Vi har påbörjat vår interna kommunikationsplan och informerar löpande om pågående verksamhet i exempelvis Förbundsnytt och på personalsidan. Stödjer verksamheten med rekrytering genom att visa upp vad vi jobbar med, annonsera och medverka i evenemang och mässor. Sprider information till länets innevånare för att stärka brandskyddet i hemmet och förebygga olyckor. Under våren har intern och extern kommunikation lämnats vid cyberattacken och taksretet i Lillänge. Vi nätverkar kontinuerligt inom kriskommunikation.

Utvärdering av förbundets ekonomiska ställning

Pensionsförpliktelse

I KPA:s beräkning i december 2023 uppgår den totala pensionskulden för Jämtlands räddningstjänstförbund för 2024 till 43,5 mnkr, vilket är en ökning med 19,4 %. Beräkningen innehåller inte någon räddningstjänstpersonal från Åre kommun. Förbundet har inte beställt någon ny beräkning från KPA utan inväntar beräkningen som kommer per augusti då inkluderad med pensionsuppgifter för personalen från Åre kommun. Under pensionsförpliktelsen redovisas även pensionskulden för den del av uttryckningspersonalen som har SAP-avtal. Dessa har en möjlighet att gå i pension vid 58 års ålder. Denna pensionsrätt inarbetas löpande av personalen och kostnadsförs enligt beräkningar gjorda av förbundets pensionsadministratör KPA. Östersunds kommun har åtagit sig att betala förbundets SAP-utbetalningar varje år samt den årliga förändringen av den samlade SAP-skulden. Därav finns det i delårsbokslutet en kortfristig och långfristig fordran mot Östersunds kommun som tillsammans uppgår till ca 16,4 mnkr. Pensionsrätt som inarbetats före 2004 och som vid förbundsbildningen övergick till anställning i Jämtlands Räddningstjänstförbund bekostas av medlemskommunerna. Detta innebär att ingen ansvarsförbindelse finns utan förbundets pensionsskuld redovisas helt och hållet i balansräkningen.

Förbundet använder sig inte av en pensionsförsäkring och inte heller en pensionsstiftelse.

Inga separata medel har avsatts för att förvaltas inom ramen för en egen pensionsmedelsförvaltning. De medel som ska möta det framtida pensionsåtagandet behöver därav återlånas i verksamheten.

Likviditetsrisk

Av förbundets kvartalslöpande medlemsbidrag är kassaflödet stabilt under hela året. De senaste åren har likviditeten genom hållna investeringsbudgetar och positiva resultat succesivt förbättrats och nivån på nyttjandet av checkkrediten har blivit lägre. Målsättningen är att kontinuerligt stärka upp likviditeten för att inom en snar framtid ha en kassabuffert och helt komma ifrån nyttjandet av checkkrediten. Under perioden har förbundet använt checkkrediten några dagar i slutet av mars månad.

Ränterisk

Förbundet har inga långsiktiga lån som belastas av räntor. Reverslånet mot Härjedalens kommun har räntefria villkor och sista amorteringen sker i slutet av året. Ett reverslån på 15,3 mnkr har tecknats med Åre kommun för övertagande av räddningstjänstens anläggningstillgångar. Även detta lån är förhandlat räntefritt. Förbundets ränterisk är låg men ett ökat behov finns för en på sikt större investeringsram än vad som ryms inom nuvarande budget. En utökad investeringsram kommer kräva extern lånefinansiering med löpande räntekostnader som följd.

Pensionsförpliktelse (Tkr)	Prognos			
	KPA 2024	2023	2022	2021
Total pensionsförpliktelse i balansräkning	43 531	36 464	33 498	32 208
varav avsättning inkl särskild löneskatt	43 531	36 464	33 498	32 208
varav ansvarsförbindelse inkl särskild löneskatt	0	0	0	0
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	0	0	0	0
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0	0	0
Summa pensionsförpliktelse	43 531	36 464	33 498	32 208
Förvaltade pensionsmedel – marknadsvärde				
Totalt pensionsförsäkringskapital	0	0	0	0
Totalt kapital, pensionsstiftelse	0	0	0	0
Finansiella placeringar	0	0	0	0
Summa förvaltade pensionsmedel	0	0	0	0
Finansiering				
Fordran SAP-pensioner Östersunds kommun	16 409	14 959	16 612	15 722
Återlånade medel	27 122	21 505	16 886	16 486
Konsolideringsgrad	62,3%	58,9%	50,4%	51,2%

Händelser av väsentlig betydelse

Utökat räddningstjänstförbund

I slutet av 2023 beslutade förbundets ägarkommuner att godkänna Åre kommuns ansökan om inträde till fullvärdigt medlemskap. I och med detta omfattar nu den nya organisationen fr.o.m 1 januari 35 brandstationer. Förvaltningsmässigt har samtliga avdelningar stärkts med personal från Åre kommun.

IT-attack

IT-attacken som drabbade förbundet i januari har orsakat mycket jobb samt under har det även utförts säkerhetshöjande åtgärder på nätverk och servrar.

Räddningsregion MittNorrland

Samarbetet för övergripande ledning av insatser har körts skarpt i ett år. Påverkan av nya arbetstidsdirektiv samt vakanser hos ordinarie larm- och ledningsbefäl har drivit övertidskostnader. Utvärdering av ledningssystemet pågår för att hitta en modell där organisering, bemanning och arbetssätt skapar bättre förutsättningar för en bra verksamhet, både inom det gemensamma ledningssamarbetet som i ordinarie verksamhet.

Digitalisering av personalplanering på RiB

Sedan tidigare har en brist i verksamheten varit svårigheten att följa upp aktuell bemanning på samtliga stationer, registrering av genomförda övningar och utbildningar samt ett stort mått av manuella rutiner som tar mycket tid i anspråk för flera funktioner inom förbundet vid till exempel lönerregistrering. Genom att nyttja verksamhetssystemet Daedalos för schemaläggning, övningsregistrering, passbyten med mera samt att koppla denna registrering direkt mot lön förväntas möjligheten till uppföljning av verksamheten förbättras betydligt. Dessutom kommer det spara mycket arbetstid som tidigare har gått åt till att manuellt sköta denna registrering.

Dygnsvila

Fortsatt anpassning till nya arbetstidsdirektiv kommer att behöva göras vilket ställer högre krav på planering och struktur. Även om en dispensansökan om arbetspass upp till 24 timmar skulle godkännas så kvarstår mycket arbete med att hitta rutiner för att parera uppkomna situationer som vakanser eller arbetsanhopning samt att hitta rutiner för att tydligare planera och styra personalens tidsuttag.

Utökat uppdrag kopplat till höjd beredskap

Räddningstjänsten ska återuppta arbete med att förbereda för höjd beredskap och krig. Tidigare har därför all tillgänglig personal krigsplacerats inom sina anställningar hos räddningstjänsten och kontinuitetsplanering av verksamheten har påbörjats. Som ytterligare en del i arbetet stödjer staten med ekonomiska medel för att kunna nyttja en heltidstjänst för planering och genomförande av verksamhet kopplat till den operativa förmågan. Därutöver även en halvtidstjänst för att kunna samordna utbildningsinsatser som finns både för egen personal samt för de civilpliktiga som med start 2024 tas i anspråk för att kunna stärka de kommunala räddningstjänsterna i händelse av höjd beredskap eller krig. Det är välkommet att staten tillskjuter medel för detta, men det lägger också ytterligare uppgifter på organisationen att hantera genom ett tydligt krav på motprestation för de medel som MSB fördelar.

Styrning och uppföljning av förbundets verksamhet

Styrdokument

Jämtlands räddningstjänstförbunds styrsystem består av ägardirektiv och förbundsordning som medlemskommunernas kommunfullmäktige beslutar om. Handlingsprogram, budget och verksamhetsplan som förbundsledningen tar beslut om samt aktivitetsplaner som förbundets ledningsgrupp tar beslut om. Dessa planer beskriver målsättningar för de olika delarna av verksamheten. I förbundets administrativa ledningssystem registreras övriga styrdokument som exempelvis policyer, reglementen, riktlinjer och rutinbeskrivningar. Styrdokumenterna syftar generellt till att säkerställa att den politiska viljan effektivt verkställs. Det kan handla om utveckling (planer och program), förhållningssätt (policyer) eller rättssäker hantering (riktlinjer).

Förbundsledningen

Förbundsledningen med de demokratiskt folkvalda politikerna, är det högsta beslutande och styrande organet. Förbundsledningens roll i styrningen är att fastställa förbundsövergripande visioner, planer, mål och uppdrag för den kommunala koncernen.

Förbundsledningen

Förbundsledningen har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering vilket inbegriper ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av kommunalförbundet. Förbundsledningen svarar således för planering och uppföljning av ekonomi och verksamhet.

Ekonomisk uppföljning

Direktion, förbundschef och ekonomiskt ansvariga chefer följer kontinuerligt under året upp utvecklingen av ekonomi och verksamhet. Direktionen och förbundschefen följer upp helheten och ekonomiskt ansvariga chefer för sina respektive ansvarsområden. Särskilda anvisningar för uppföljning, delårsrapporter, bokslut och årsredovisning tas fram av ekonomichef. Uppföljning av verksamheten sker med månadsuppföljningar och rapporteras tertialvis till direktionen och ägarsamrådet i form av delårsrapporter och årsredovisning.

Intern kontroll

Förbundsledningen har fastställt riktlinjer för intern kontroll enligt ägardirektivet där syftet är att säkerställa att förbundet arbetar systematiskt för att upprätthålla en tillfredsställande intern kontroll. Förbundsledningen har det övergripande ansvaret för att det finns en tillfredsställande systematisk intern kontroll. Den interna kontrollen är ett verktyg för att säkerställa en god ekonomisk hushållning och att förbundets mål uppnås. Intentionen med en internkontrollplan är att säkerställa att förbundet arbetar systematiskt med de frågor som är väsentliga för verksamheten, att risker för att fel ska uppstå undviks eller minimeras och att säkerställa att verksamheten bedrivs effektivt. Intern kontroll handlar om att ha ordning på sin verksamhet, vilket innebär att uppfylla mål och uppdrag, följa lagar och regler, bedriva kostnadseffektiv verksamhet samt ha en tillförlitlig finansiell rapportering. En årlig internkontrollplan har upprättats och resultaten av beslutade kontrollmoment kommer rapporteras för direktionen i samband med årsredovisningen.

Målstruktur

Förbundets målstyrning utgår från LSO vilket är en målstyrd lagstiftning med en övergripande intention om att färre människor ska omkomma eller skadas, till följd av brand eller andra olyckor, och att skador på egendom och miljö ska minska. LSO är uppbyggd kring ett överordnat nationellt mål samt nationella mål för både den förebyggande verksamheten samt för räddningstjänstverksamheten.

Nationella mål

JRF:s verksamhet utgår från de nationella målen enligt LSO:

- Räddningstjänsten ska planeras och organiseras så att räddningsinsatserna kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt. (LSO 1 kap 3§)
- Förebyggande verksamhet som staten eller kommunerna ansvarar för enligt denna lag ska planeras och organiseras så att den effektivt bidrar till att förebygga bränder och andra olyckor samt förhindra eller begränsa skador till följd av bränder eller andra olyckor. Särskild vikt ska läggas vid att förhindra människors död och andra allvarliga olyckor. (LSO 1 kap 3a§)

Lokala mål

Utifrån de nationella målen i LSO har förbundet tagit fram lokala mål. De lokala målen visar vad verksamheten ska uppnå och sträva mot. För att underlätta uppföljning av målen har flera av dem tilldelats indikatorer som är mätbara men i vissa fall följs målen upp genom kvalitativ utvärdering och bedömning. Mål 1–6 är hämtade från förbundets Handlingsprogram och har en direkt koppling till LSO. Övriga av förbundets mål har inte direkt med LSO att göra och utan är egna lokala mål. Hela förbundets verksamhet ska i förlängningen syfta till att uppfylla de nationella målen

Förbundets samtliga tio mål är övergripande och riktar sig inte till en specifik avdelning eller enhet. Alla delar av verksamheten ska utifrån förmåga och resurser arbeta för att målen uppfylls.

Uppföljning av målen

Till respektive mål har ett antal indikatorer kopplats för att underlätta måluppföljningen. Indikatorerna följs av olika uppgifter i Budget- och verksamhetsplanen och som slutligen leder vidare till olika aktiviteter som redovisas i avdelningsvisa aktivitetsplaner. På detta sätt skapas en röd tråd hela vägen ned från nationella och övergripande mål till respektive aktivitet som utförs i verksamheten. Resultatet av årlig verksamhet och måluppfyllelse följs upp tre gånger per år och redovisas i delårsrapporter per april, augusti och i årsredovisningen.

Måluppföljning av mål

I tabellen redovisar förbundet nuvarande målstatus och prognos i måluppfyllnad för året. Av förbundets tio övergripande mål är prognosen att nio uppfylls helt och ett delvis.

		
Målet uppfyllt	Målet uppfylls delvis	Målet uppfylls ej

Mål 1 – Koppling mot nationella mål	Indikatorer & utfall per april	Aktiviteter	Prognos
Räddningstjänsten ska verka för att färre omkommer till följd av brand. Ett viktigt steg för att uppnå det är ett stärkt brandskydd i hemmiljöer eftersom det är där som majoriteten av dödsbränderna inträffar. Arbetet behöver ske på hela skalan från att förebygga att bränder inträffar till att en inträffad brand får så små konsekvenser som möjligt både genom den enskildes och räddningstjänstens agerande.	<ul style="list-style-type: none"> Antalet inträffade bränder i bostäder under perioden ska minska jämfört med föregående år. : Följs upp i delårsrapporten per augusti. <ul style="list-style-type: none"> Antalet utvecklade bränder i bostäder ska minska jämfört med föregående år : Följs upp i delårsrapporten per augusti. <ul style="list-style-type: none"> Antalet omkomna till följd av bränder i bostäder ska minska jämfört med föregående år : Följs upp i årsredovisningen	<ul style="list-style-type: none"> Genomfört informationskampanjer enligt årshjul Inlett samarbete med regionen i syfte att dela ut brandvarmare inom projekt Barnsäkert Genomfört sotningar och brandskyddskontroller Påbörjar arbete med program för uppföljning av sotning och brandskydds kontroll 	
Räddningstjänsten ska aktivt verka för att hindra allvarliga skador till följd av brand. Med allvarliga skador menas bränder som kan leda till flera dödsfall, omfattande skador på egendom eller miljö eller hota viktiga samhällsfunktioner. Räddningstjänsten ska säkerställa att den enskilde tar ansvar för sitt brandskydd och verka för ett hållbart samhällsbyggande avseende brandskydd och säkerhet. Vid en inträffad brand som kan leda till allvarliga skador ska räddningstjänsten vara förberedd att agera för att bryta händelseförloppet.	<ul style="list-style-type: none"> Antal genomförda tillsyner ska öka jämfört med föregående år tills omfattningen uppnår nivå i MSBFS 2021:8 : Genomfört 37 tillsyner enligt LSO och 12 tillsyner enligt LBE vilket är 13 fler totalt jämfört med samma period 2023. <ul style="list-style-type: none"> Relevanta bygglovsärenden och detaljplaner remitteras från samtliga kommuner med 100 % svarsfrekvens : Besvarat 75 remitterade bygglovsärenden och 23 remitterade planärenden med 100 % svarsfrekvens <ul style="list-style-type: none"> Antalet utvecklade bränder, med risk för allvarliga skador som följd, ska minska jämfört med föregående år. : Statistiken är positiv men underlaget är för litet för att dra några slutsatser. Indikatorn följs upp i delårsrapporten per augusti.	<ul style="list-style-type: none"> Deltagit i planeringsarbete för större evenemang Påbörjat arbete med kommunal plan för räddningsinsats Planering påbörjats för införande av civil insatsperson (CIP) i samverkan med Brandskyddsforeningen. Nyttjande av drönarförmåga för att skapa relevant lägesbild och beslutsunderlag för befäl på brandplats. 	
Mål 3 – koppling mot nationella mål	Indikatorer & utfall per april	Aktiviteter	Prognos
För att kunna förhindra skador på människor, egendom och miljö är det en förutsättning att räddningstjänsten kan påbörja en insats så snart som möjligt. Tiden till insatsen påbörjas påverkas av geografiska förutsättningar men också av larmhanteringstid och anspänningstid. Det är också av vikt att rätt resurser larmas till olycksplatsen så tidigt som möjligt för att räddningsarbetet ska kunna bedrivas utan avbrott.	<ul style="list-style-type: none"> Vid händelsetyp brand i byggnad, trafikolycka samt drunkning ska räddningstjänsten, där geografiska förutsättningar ges, vara på plats inom 20 minuter från huvudlarm : Inga insatstider har överstigit 20 minuter, förutom i de fall där körtid till olycksplats överstiger den stipulerade tiden.	<ul style="list-style-type: none"> Färdigställt riktlinjer för brandvattenförsörjning Påbörjat arbete med revidering av räddningstjänsten arbete med automatiska brandlarm. Pilotprojekt i Lofsdalen där koncept med pickup och tankbil används vilket bland annat bör leda till kortare insatstider för en första insats. Löpande bedömning av eventuella justeringar av operativ förmåga, exempelvis placering av mindre fordon på Vemdalskalet under skidsäsong. Fortsatt arbete för att införa dynamisk resurshandling för att närmsta resurs med rätt förmåga larmas till en olycka. Aktivt kvalitetsarbete och uppföljning tillsammans med SOS Alarm för att fortsatt hålla larmhanteringstider korta. 	
Mål 4 – koppling mot nationella mål	Indikatorer & utfall per april	Aktiviteter	Prognos
Räddningstjänsten ska genomföra effektiva och säkra räddningsinsatser som leder till att den negativa händelseutvecklingen vid en olycka bryts. För att uppnå det krävs att räddningstjänsten har rätt förmåga och kompetens för att hantera den inträffade olyckan och att ledningen av räddningsinsatsen är välfungerande. Räddningstjänstens förmåga behöver kontinuerlig anpassas efter samhällets utveckling.	<ul style="list-style-type: none"> Vid brand i byggnad ska branden begränsas till startbrandcellen alternativt till startbyggnaden om brandcellsindelning inte förekommer : Inga bränder har spridit sig utanför startbrandcell eller till annan byggnad. <ul style="list-style-type: none"> Samtlig personal ska ha genomgått årets lagstadgade och prioriterade övningar : Följs upp på årsbasis	<ul style="list-style-type: none"> Fortbildning av personal, bland annat genom digitalt seminarium. Fortsatt arbete att koppla övningsregistrering mot lön för att möjliggöra uppföljning av övningsverksamhet. Målet är att detta arbete ska vara färdigställt under 2024. 	

Mål 5 – koppling mot nationella mål	Indikatorer & utfall per april	Aktiviteter	Prognos
Räddningstjänstens riskanalys visar att det i framtiden riskerar att bli ännu svårare att rekrytera och behålla RiB-anställda med anledning av minskat rekryteringsunderlag kopplat till befolkningsminskning och åldrande befolkning. För att säkerställa räddningstjänstens förmåga att hantera räddningsinsatser inom förbundets geografiska område behöver personaltillgången säkras.	<ul style="list-style-type: none"> • Antalet RiB-anställda som avslutar sin anställning ska minska jämfört med föregående år : Följs upp på årsbasis • Antalet RiB-anställda som nyanställs ska, om behov finns, öka jämfört med föregående år : Följs upp på årsbasis 	<ul style="list-style-type: none"> • Deltagande i MSB:s nationella projekt för att stärka räddningstjänsters möjligheter att rekrytera och behålla RiB-anställda. • Löpande rekryteringsaktiviteter lokalt på förbundets stationer. • Pågående arbete med tydligare organisation inom RiB-enheten för att bättre stötta lokala stationsansvariga i rekryteringsarbetet • Löpande arbete med att sprida kunskap om RiB-verksamheten på sociala medier, tidningsannonsering och hemsida. 	
Mål 6 – koppling mot nationella mål	Indikatorer & utfall per april	Aktiviteter	Prognos
Omvärldsläget innebär att räddningstjänsten behöver stärka sin förmåga att verka inom området krisberedskap och civilt försvar. Räddningstjänsten är en hörnsten i civilförsvaret med flera utpekade uppgifter i händelse av höjd beredskap. Förmågan att hantera skyldigheter vid höjd beredskap ska stärkas och räddningstjänsten egna kontinuitetsförmåga ska stärkas. Räddningstjänsten ska också vara förberedd för kriser som kan uppstå av andra anledningar än höjd beredskap, till exempel större naturolyckor.	<ul style="list-style-type: none"> • Samtlig personal som är nödvändig och möjlig att krigsplacera vid förbundet ska vara det. : I nuläget ja, men sker fortlöpande • Andelen personal som genomgått utbildning i rövning av oexploderad ammunition ska öka jämfört med föregående år : Följs upp på årsbasis • Arbetet med kontinuitetsplanering ska ha påbörjats. : Pågår, en ny tjänst för detta från hösten-24 		
Mål 7 – Eget övergripande lokalt mål	Indikatorer & utfall per april	Aktiviteter	Prognos
Förbundet ska uppfattas som en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbets- och anställningsförhållanden. Arbetsmiljön på förbundets arbetsplatser ska vara stimulerande samt främja hälsa, trivsel och arbetsglädje. Förbundet ska ha jämställda arbetsplatser där kvinnor och män värderas lika och ges samma möjligheter till arbets- och anställningsvillkor samt karriärmöjligheter.	<ul style="list-style-type: none"> • Andelen kvinnor i förbundet ska öka. : Följs upp på årsbasis • Som i led att skapa förutsättningar för ökad jämställdhet ska anpassningar för det genomföras på minst en brandstation per år. : Följs upp på årsbasis • Andelen nöjda medarbetare ska öka. (eNPS +40 nyckeltal för medarbetarmöjdhet). : Följs upp på årsbasis • Skyddsronder ska genomföras på samtliga arbetsplatser. : Följs upp på årsbasis 	<ul style="list-style-type: none"> • Särskild kommunikationsinsats på internationella kvinnodagen • Beslutat reviderad handbok för systematiskt arbetsmiljöarbete. 	
Mål 8 – Eget övergripande lokalt mål	Indikatorer & utfall per april	Aktiviteter	Prognos
JRF ska vid genomförande av verksamhet finna miljösmarta lösningar med så liten miljöpåverkan som möjligt. Det gäller både i den dagliga verksamheten på våra arbetsplatser och vid genomförande av räddningsinsatser. Förbundet ska aktivt arbeta för att förbättra och utveckla sitt miljöarbete genom att formulera målsättningar i en särskild miljöhandlingsplan.	<ul style="list-style-type: none"> • Det finns en årligen uppdaterad miljöhandlingsplan som är kommunicerad till all personal : Följs upp i delårsrapporten per augusti. • Energiförbrukningen i förbundets hyrda lokaler ska minska jämfört med föregående år. : Följs upp i delårsrapporten per augusti. • Inom förbundets verksamhet ska användandet av skumvätskor som tillför PFAS inte användas. : Förbundet har inte använt PFAS • För varma rökdykningsövningar ska Klimatvillan nyttjas till minst 90 %. : Klimatvillan nyttjas enligt mål 	<ul style="list-style-type: none"> • Miljöhandlingsplanen läggs ut på personalthemsidan. • Inga energieffektiviseringsåtgärder är utförda under perioden. 	

Mål 9 – Eget övergripande lokalt mål	Indikatorer & utfall per april	Aktiviteter	Prognos
JRF är en samhällsviktig verksamhet som i viss mån bedriver säkerhetskänslig verksamhet. Delar av den information som räddningstjänsten hanterar är säkerhetskyddsklassificerad eller omfattas av sekretess av annan anledning. Med hänsyn till detta ska förbundets bedriva ett ändamålsenligt säkerhetsarbete.	<ul style="list-style-type: none"> • Det finns en utsedd säkerhetskyddschef : Klart • Samtlig personal som hanterar känslig information är säkerhetskyddsklassad : Klart • Samtliga säkerhetskyddsincidenter utvärderas ur ett förbättringsperspektiv : Pågår 	<ul style="list-style-type: none"> • Utsett informationssäkerhetsansvarig • Deltagit vid MSB nationella utbildning för informations säkerhet för räddningstjänsten. 	●
Mål 10 – Eget övergripande lokalt mål	Indikatorer & utfall per april	Aktiviteter	Prognos
JRF ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och en organisation som är effektiv ur ett kostnadsperspektiv. Samtlig verksamhet som bedrivs av JRF ska bedrivas i enlighet med de lagar reglerar krav på en kommunal myndighet.	<ul style="list-style-type: none"> • Inget överskridande av budget accepteras, det är fastställt budget som gäller. : Utfallet för perioden visar ett minusresultat. Med förutsättning att ersättning för IT-attacken erhålls är förbundets prognos att ett nollresultat troligen kan uppfyllas om inga större oförutsedda händelser inträffar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Förnyande & kompletteringar i Årsredovisning 2023 och ny struktur för delårsrapport. • Genomfört pilottester för integration av systemen Deadalos och Heroma avseende lönehantering. • Påbörjat arbetet med en informationshanteringsplan. • Påbörjat arbetet med att upprätta en intern kommunikationsplan 	●

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning innebär att såväl förbundets finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås, att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt samt att ekonomiska aktiviteter sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer.

Budgetförutsättningar

För 2024 står förbundet inför flera stora finansiella utmaningar. Budgeten är underfinansierad på flera poster då bland annat medel för kraftiga indexhöjningar på hyror och inflationshöjande prisökningar på material och tjänster saknas i budgeten. Många poster är orörda och ligger kvar på 2023 års budgetnivåer. Lönerörelsen för 2023 blev dyrare än budgeterat av de nationella fackliga förhandlingarna vilket gett försämrade marginaler för personalkostnaderna inför 2024. Hög omsättning av RiB-personal som slutar innebär fortsatt höga återrekryteringskostnader av ny personal. Ökat antal larm i förbundet har gett högre utryckningskostnader. Investeringsnivån behöver höjas framåt för att klara av prisökningar på fordon och utrustning och ett ökat behov. Furulund behöver vidareutvecklas med en ny större skolbyggnad. Detta medför högre avskrivningskostnader som ska finansieras i driften samtidigt som den egna likviditeten ska räcka till och även klara av amorteringar mot reverslån.

Förbundets pensionskostnader är fortsatt en orospost. De kraftiga kostnadsökningarna innebär stora finansiella svårigheter. 2024 års budget innehåller ett extra tillskott från ägarna i kompensation för ökade pensionskostnader på ca 4,2 mnkr och som under året kommer regleras som en engångskostnad och debiteras ut på medlemskommunerna Östersund, Berg, Bräcke, Strömsund, Ragunda, Krokomb och Härjedalen. I Åres medlemsbidrag för 2024 finns denna kostnad medräknad.

Finansiellt mål mot god ekonomisk hushållning

Under perioden har förbundets verksamhet utmanats ekonomiskt av flera olika kostnadshöjningar, av bland annat högre indexerade hyror, höga kostnader för

fordonsreparationer, högre kostnader för övertid, sjuklön och av fler utryckningar. De förändrade villkoren för nyttjande av vakansersättningen för RiB organisationen och som trädde i kraft 1 september 2022 fortsätter ge förbundet kostnadsökningar för att uppfylla stationernas numerära beredskap.

Förbundet redovisar för perioden ett negativt resultat på ca 1,1 mnkr vilket dock innehåller en extraordinär post på grund av IT-attacken med en kostnad på ca 2,2 mnkr. Bortsett från denna kostnad visar periodens resultat ett överskott på ca 1 mnkr. Förbundet har blivit utlovad medel från medlemskommunerna för IT-attacken men en förhoppning finns att slippa begära hela ersättningen från kommunernas redan hårt ansträngda ekonomier om försäkringsersättning beviljas. Ett skadeärende för IT-attacken är inskickat till förbundets försäkringsbolag på delar av kostnaden med väntan på besked.

Verksamhetsmål kopplade till god ekonomisk hushållning

För 2024 har förbundet valt ut fyra indikatorer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning;

- Antalet inträffade bränder i bostäder under perioden ska minska jämfört med föregående år.
- Antal genomförda tillsyner ska öka jämfört med föregående år tills omfattningen uppnår nivå i MSBFS 2021:8.
- Antalet RiB-anställda som avslutar sin anställning ska minska jämfört med föregående år.
- Energiförbrukningen i förbundets hyrda lokaler ska minska jämfört med föregående år.

Indikatorerna följs upp i delårsrapporten per augusti och i årsredovisningen.

Sammanfattning bedömning

Av periodens underskott uppfyller inte förbundet sitt finansiella mål mot god ekonomisk hushållning om att fastställd budget ska hållas. Med underskottet minskar förbundets egna kapital till ca 5,8 mnkr.

Balanskravsresultat

Enligt kommunallagen skall förbundet ha en god ekonomisk hushållning. Ett minimikrav för detta är balanskravet. Enligt balanskravet ska intäkterna överstiga kostnaderna och ett negativt resultat efter balanskravsjusteringar ska regleras under de närmast följande tre åren kopplat mot en åtgärdsplan. Balanskravsjusteringar innebär bland annat att vissa realisationsvinster inte tas med i bedömningen om årets resultat uppfyller balanskravet. Under perioden finns inga realisationsvinster från avyttringar av gamla fordon.

Förbundet använder inte resultatutjämningsreserv (RUR) då denna är avsedd för utjämning av skatteintäkter. Förbundet erhåller medlemsbidrag och omfattas därmed inte av reglerna för tillämpning av resultatutjämningsreserv. Det innebär att några reserverade medel av det egna kapitalet för återställning av underskott inte finns att tillgå.

För perioden redovisar förbundet ett negativt balanskravsresultat efter balanskravsjusteringar på -1 119,6 tkr. Direktionen tog beslut om att åberopa synnerliga skäl enligt beslutet från ägarna om att ej återställa det ackumulerade negativa resultatet på totalt -6 591,4 tkr som fanns i 2023 års bokslut. Därav finns inga samlande negativa balanskravsresultat. Enligt 11 kap 13§ LKBR kan synnerliga skäl åberopas för att inte återställa balanskravsresultatet om det mycket väl kan motiveras utifrån god ekonomisk hushållning.

Bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen

Balanskravsresultatet bedöms bli positivt förutsatt att förbundets verksamhet klarar av att leverera en ekonomi i balans under resterande del av året och att ersättning erhålls för IT-attacken. Årets prognos pekar på ett nollresultat.

Balanskravsutredning (Tkr)	2024-04-30	2023	2022	2021
= Periodens resultat enligt resultaträkningen	-1 119,6	-3 381,8	-2 983,6	-519,2
- Samtliga realisationsvinster	0,0	0,0	-226,0	-547,2
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-1 119,6	-3 381,8	-3 209,6	-1 066,4
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0
= Balanskravsresultat	-1 119,6	-3 381,8	-3 209,6	-1 066,4
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	0	-3 209,6	0	0
Åberopa synnerliga skäl		+6 591,4	-	+1 066,4
UB ackumulerade ej återställda negativa resultat		0	-3 209,6	0

Väsentliga personalförhållanden

Under första delen av året har Åre kommuns inträde i Förbundet påverkat personalområdet med en övergång av ett stort antal nya medarbetare. Övergången har gått bra och de nya kollegorna är nu integrerade med sina roller och arbetsuppgifter. Det centrala kollektivavtalet som styr arbetstidsregler har fortsatt påverka personalområdet med omräkning av scheman för brandmän och befäl samt en förberedelse för att omorganisera arbetet i Östersund, för att möta de nya förutsättningarna.

Övertid

Antalet övertidstimmar uppgick under perioden till 672 timmar. Det är en ökning med 33 timmar i jämförelse med samma periodförra året. Den uppkomna övertiden uppstått i stort inom den operativa delen genom implementeringen av ett nytt ledningssystem och fåtalighet av larm och ledningsbefäl. Men övertid har även uppkommit av vård av barn och egen sjukskrivning med kort varsel som tvingat förbundet att täcka upp med ordinarie personal på övertid.

Övertid	2024-04-30	2023-04-30	2023	2022	2021
Enkel	75	74	232	264	96
Kvalificerad	597	565	2 158	3 408	2 176
Summa	672	639	2 390	3 672	2 272

Kostnaden för övertid (enkel och kvalificerad) för perioden uppgår till 742 tkr inklusive PO jämfört med 677 tkr 2023.

Arbetsmiljö

För att eftersträva att vara en attraktiv och framåtsyftande arbetsgivare är det systematiska arbetsmiljöarbetet avgörande. JRF:s uppdrag avseende räddningstjänst är förenat med risker som behöver omhändertas med tydliga rutiner och systematiska åtgärder. Riskmedvetenheten och säkerhetstänket är något som fördjupats under året och som kräver ständig utveckling. Det systematiska arbetet sker i samverkan mellan arbetsgivare och medarbetare i den dagliga kontakten, genom utvecklingssamtal, på arbetsplatsträffar samt genom samverkan på övergripande nivå i Skyddskommittén. I Skyddskommittén hanteras alla typer av arbetsmiljöfrågor där fokus läggs på struktur, uppföljning och återkoppling. Samtliga tillbud och arbetsskador hanteras och följs upp med syfte att klargöra behov av åtgärder och riskeliminering. Antalet anmälda händelser är 22. 17 olycksfall, sju tillbud och tre riskobservationer. Ingen av de rapporterade händelserna har bedömts som allvarliga och anmälts till Arbetsmiljöverket.

Pension

Inom räddningstjänsten har heltidsbrandman som arbetat minst 25 år i uttryckande tjänst rätt till särskild avtalspension (SAP) från och med 58 års ålder. Hittills i år har en medarbetare avgått med särskild avtalspension.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron redovisas för heltidsanställda i förbundet. Under perioden uppgick sjukfrånvaron till 1,8% vilket är en ökning med 0,4 procentenheter jämfört med motsvarande period i fjol. Förbundet har under perioden haft en långtidssjukskrivning, vilket bidrar till att öka den totala sjukfrånvaron.

Antal anställda

Antalet anställda inom förbundet var per den 30 april 551 personer. Av dessa var 66 tillsvidareanställda enligt Allmänna bestämmelser (AB) och 464 tillsvidareanställda på beredskapstjänst mot RiB-avtalet. Antalet visstidsanställda uppgick till 11 personer inom RiB-kåren samt tio intermittent i Östersund. Antalet har ökat sedan motsvarande period i fjol vilket beror på Åre kommuns inträde i förbundet. I övrigt ses en fortsatt negativ trend i personalomsättningen för RiB-kåren.

	2024-04-30	2023-04-30	2023	2022	2021	2020	
Antal anställda	Antal anställda	551	459	462	473	467	473
	varav tillsvidareanställda	66	66	60	59	57	56
	varav visstidsanställda	10	8	6	7	9	7
	varav tillsvidareanställda RiB	464	371	385	371	376	393
	varav visstidsanställda RiB	11	18	17	43	25	17
	Räddningsvårn	60-7	60-70	60-70	60-70	60-70	60-70
	Långtidssjuka	1	0	0	1	3	1
	Könsfördelning						
	Kvinnor (tillsvidare & visstid)	79	66	67	70	65	69
	Män (tillsvidare & visstid)	472	393	395	403	402	404
	Kvinnor i %	14,3	14,4	14,5	14,8	13,9	14,8
	Män i %	85,7	85,6	85,5	85,2	86,1	85,2
Sjukfrånvaro	Sjukfrånvaro i % (heltid)	1,8	1,4	2,2	2,7	3,0	2,2
	varav långtidssjuka i %	53,2	0	0	36,6	58,1	15,3
	Kvinnor i %	0,8	1,1	2,4	1,1	2,5	1,3
	Män i %	2,6	1,4	10,6	2,9	3,8	2,4
	Åldersindelning (heltid)						
	Yngre än 29 år i %	0	0	7,8	3,0	4,2	0,5
	30-49 år i %	0,7	1,4	2,5	2,7	2,4	2,3
50 år och äldre i %	3,7	1,1	2,7	2,7	4,0	2,6	

Förväntad utveckling

De kommande åren kommer välfärdsbehoven öka till följd av den demografiska utvecklingen. Fram till 2030 bedömer SCB att antalet äldre kommer att öka kraftigt samtidigt som befolkningen i arbetsför ålder inte kommer att öka i alls samma takt. Det kommer att påverka utvecklingen av skatteintäkter och tillgången till personal. Men det ger även en förskjutning av riskbilden där riskgrupper finns utspridda på flera platser i samhället. Det ställer i sin tur krav på prioritering, effektivisering och utveckling av verksamheter och arbetssätt i kommunerna. Det gäller även räddningstjänsten som är en viktig del av den kommunala verksamheten.

Även om den traditionella verksamheten, att reaktivt rycka ut och snabbt vara på plats när en olycka har skett, fortsatt kommer att vara en viktig grund i uppdraget kommer även kraven på att arbeta mer förebyggande och långsiktigt att öka. Att komma in tidigare och arbeta förebyggande i samhällsplaneringen och samhällsbyggandet kommer att bli viktigare för att kunna möta en mer komplex tillvaro med klimatförändringar och demografiska utmaningar. Det innebär att räddningstjänsten kommer att behöva möta nya utmaningar samtidigt som vi behöver bevara förmågan till akuta räddningsinsatser.

Det finns också många omvärldsfaktorer som påverkar räddningstjänsten. Dels påverkar lågkonjunkturen som ger både förbundet och våra medlemskommuner stora ekonomiska utmaningar. Men kanske framför allt påverkas vi av Rysslands invasion av Ukraina som, utöver det förändrade säkerhetspolitiska läget, finansiell instabilitet och ökade priser, sätter ljuset på behovet av att återuppbygga det svenska totalförsvaret. Svensk kommunal räddningstjänst är en av de absolut viktigaste hörnstenarna i det svenska totalförsvaret och de närmaste åren kommer påverkas av återuppbyggnaden i stor utsträckning. Det förändrade säkerhetspolitiska omvärldsläget kommer därigenom ställa nya och utökade krav på räddningstjänsten som samhällsviktig verksamhet vid kris, höjd beredskap och ytterst krig. På samma sätt som övrig offentlig sektor påverkas förbundet av en stigande inflation och finansiell instabilitet till följd av kriget i Ukraina.

Detta gör att de kommande åren kommer bli utmanande och svårförutsägbara när det kommer till ekonomiska prognoser.

Förbundet står inför flera stora finansiella utmaningar. Trots att Åre kommuns medlemsbidrag stärker upp förbundets ekonomi för 2024 är budgeten underfinansierad på flera poster då bland annat medel för de kraftiga indexhöjningarna på hyror och inflationshöjande prisökningar på material och tjänster saknas i budgeten. Flera budgetposter är orörda och ligger kvar på 2023 års budgetnivåer. Lönerörelsen för 2023 blev dyrare än budgeterat av de nationella fackliga förhandlingarna vilket gett försämrade marginaler för personalkostnaderna. Återrekrytering av RiB-personal som slutar innebär fortsatt höga återrekryteringskostnader. Ökat antal larm i förbundet har gett högre utryckningskostnader. Investeringsnivån behöver höjas för att bibehålla medelåldern på fordonsparken och klara prisökningar på fordon och utrustning. Furulund behöver vidareutvecklas med en större skolbyggnad. Detta medför högre avskrivningskostnader som ska finansieras i driften samtidigt som den egna likviditeten ska räcka till och även klara av amorteringar mot reverslån. Förbundets pensionskostnader är fortsatt en orospost. De kraftiga kostnadsökningarna innebär stora finansiella svårigheter. 2024 års budget innehåller ett extra tillskott från ägarna i kompensation för ökade pensionskostnader på ca 4,2 mnkr och som kommer regleras som en engångskostnad och debiteras ut på medlemskommunerna. I Åres medlemsbidrag för 2024 finns denna kostnad medräknad. I KPA:s pensionsprognos för 2025 och 2026 ser emellertid pensionskostnaderna ut att gå ned från ca 15 mnkr till ca 10 mnkr, (ej medräknat Åre kommuns räddningstjänstpersonal) vilket förbättrar de ekonomiska förutsättningarna för förbundet.

Förbundet ser med oro på de senaste årens redovisade underskott och vid bokslutet 2023 hade det egna kapitalet minskat till 6,9 mnkr. I år tillskjuter Åre kommun sitt ägarkapital med 965 tkr men för att stärka förbundets ekonomiska ställning och minska risken för en urgröpning av förbundets egna kapital behöver positiva resultat redovisas framåt.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

Resultaträkning (Tkr)	Utfall 2024-04-30	Periodbudget	Avvikelse mot periodbudget	Årsbudget	Utfall 2023-04-30
Verksamhetens intäkter	6 169,2	6 538,6	-369,4	19 615,7	5 049,0
Verksamhetens kostnader	-60 967,1	-62 285,9	1 318,9	-186 857,4	-53 322,0
Avskrivningar	-2 696,0	-2 833,3	137,4	-8 500,0	-2 047,0
Verksamhetens nettokostnader	-57 493,8	-58 580,7	1 086,8	-175 741,7	-50 376,0
Medlemsbidrag	59 009,7	59 009,8	-0,1	177 029,0	48 924,0
Bidrag pensioner	775,9	775,9	0,0	2 327,7	890,0
Verksamhetens resultat	2 291,7	1 205,0	1 086,7	3 615,0	-506,0
Finansiella intäkter	5,8	6,7	-0,9	20,0	0,0
Finansiella kostnader	-1 236,6	-1 211,7	-25,0	-3 635,0	-28,0
Resultat efter finansiella poster	1 060,9	0,0	1 060,9	0,0	-534,0
Extraordinära poster (netto)	-2 180,5	0,0	-2 180,5	0,0	0,0
Periodens resultat	-1 119,6	0,0	-1 119,6	0,0	-534,0

Periodens resultat

Förbundet redovisar för perioden ett negativt resultat på ca -1,1 mnkr. I resultatet finns en extraordinär post på grund av IT-attacken som drabbade förbundet i början av året och som kostade ca 2,2 mnkr att åtgärda. Utan den extraordinära posten uppgår periodens resultat till ca +1 mnkr.

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter uppgår till ca 6,2 mnkr, vilket är 369 tkr lägre än periodbudget. Bland periodens positiva budgetavvikelser finns främst högre intäkter från automatlarm och avtal automatlarm samt och från försäljning av verksamhet. Lägre intäkter finns för tillsyner, externa arbeten, försäljning av utbildning och övriga bidrag och intäkter. SOS-alarm har ändrat sina bedömningsrutiner för IVPA-larm vilket gett förbundet färre larmutryckningar och därav även mindre intäkter. Under övriga bidrag finns periodiserade upplupna intäkter uppbokade för ersättning av ökade pensionskostnader och kommunernas statliga ersättning för operativ ledning. Intäktsposterna är beslutade av ägarna i 2024 års ramuppräknings till förbundet men ej debiterade kommunerna.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader uppgår till ca 60,9 mnkr, vilket är ca 1,3 mnkr lägre än budgeterat för perioden. Förklaringen ligger främst i lägre kostnader för månadslöner heltid av flera vakanta tjänster och lägre beredskaps-ersättning. Högre personalkostnader finns

främst för vikarier, övertid, OB-ersättning, sjuklön, vakansersättning och utryckning.

Stor avvikelse finns för lokalkostnader av främst höga indexreglerade hyresuppräknningar. Högre fastighetskostnader finns även för elkostnader, fjärrvärme och snöröjning.

Bland fordonskostnaderna finns högre kostnader för reparationer och planerad service. Inom driftkostnaderna finns det främst högre kostnader för kontorsmaskiner, service av högtryckskompressorer och felavhjälpning av vårt digitala utalarmeringssystem. Under övriga främmande tjänster återfinns större delen av kostnaden för IT-attacken men här finns även kostnadsöverskridanden för tjänsteköp mot SOS-alarm och dataprogram.

Avskrivningar

Avskrivningskostnaderna uppgår till ca 2,7 mnkr och är 137,4 tkr lägre än budget av flera pågående investeringar. Åre kommuns övertagna anläggningstillgångar är aktiverade från 1 januari och finns med i avskrivningskostnaderna för perioden.

Finansnetto

Finansnettot underskrider budget med 26 tkr och beror av högre ränte- och bankkostnader.

Driftredovisning

Driftredovisning (Tkr)	Utfall 2024-04-30	Periodbudget	Avvikelse mot budget	Årsbudget	Utfall 2023-04-30
Intäkter					
Tillsyn & tillstånd	356,4	408,3	-52,0	1 225,0	317,0
Automatlarm	2 001,9	1 683,3	318,6	5 050,0	1 070,0
Externa arbeten	211,5	236,7	-25,2	710,0	184,0
Försäljning verksamhet	894,9	865,7	29,3	2 597,0	749,0
IVPA	339,5	540,0	-200,5	1 620,0	536,0
Utbildning	492,0	733,3	-241,3	2 200,0	637,0
Övr bidrag & intäkter	1 872,9	2 071,2	-198,3	6 213,7	1 556,0
Medlemsbidrag	59 009,7	59 009,8	-0,1	177 029,0	48 924,0
Bidrag pensioner	775,9	775,9	0,0	2 327,7	890,0
Intäkter totalt	65 954,7	66 324,3	-369,5	198 972,4	54 863,0
Kostnader					
Personal	40 693,5	42 711,6	-2 018,1	128 134,5	37 946,0
Pensioner	4 416,6	4 777,0	-360,5	14 331,1	2 557,0
Lokaler	7 622,6	6 926,9	695,7	20 780,7	6 415,0
Fordon	1 645,3	1 548,7	96,6	4 646,0	981,0
Driftkostnader	4 068,5	4 169,2	-100,7	12 507,6	3 829,0
Övr främmande tjänster	4 701,1	2 152,5	2 548,6	6 457,6	1 594,0
Avskrivningar	2 696,0	2 833,3	-137,4	8 500,0	2 047,0
Finansnetto	1 230,8	1 205,0	25,8	3 615,0	28,0
Kostnader totalt	67 074,3	66 324,3	750,0	198 972,4	55 397,0
Nettoresultat	-1 119,6	0,0	-1 119,6	0,0	-534,0

Driftutfall per avdelning

2024-04-30 (Tkr)	Direktion	Förbunds- ledning	Verksamhets- stöd	Räddningsavdelning					Före- byggande- avdelning
				Insats	Teknik	Metod & taktik	RiB	Heltid	
Intäkter									
Verksamhetens intäkter	0,1	795	21,2	1 580,6	26,2	502,0	103,4	106,5	1 439,4
S:a intäkter	0,1	795	21,2	1 580,6	26,2	502,0	103,4	106,5	1 439,4
Kostnader									
Löne- ersättningar	249,3	1 717,3	1 041,0	2 852,2	862,7	1 648,4	24 285,6	9 525,9	2 092,6
Verksamhetens kostnader	41,1	7 743,0	242,9	68,9	4 892,7	264,9	469,2	59,5	29,0
Administrativa tjänster	0,0	1 340,4	156,9	30,8	649,0	14,4	393,4	6,4	0,0
S:a kostnader	290,4	10 800,7	1 440,8	2 951,9	6 404,4	1 927,7	25 148,2	9 591,8	2 121,6
S:a utfall	290,3	10 005,8	1 419,5	1 371,3	6 378,2	1 425,7	25 044,8	9 485,3	682,2
Avvikelse mot budget	-89,8	-806,0	-4,9	-563,7	-603,5	-542,8	1 281,4	1 279,2	958,8

Investeringsredovisning

Förbundets investeringar används till övervägande del till reinvesteringar. Alla investeringar finansieras med egna medel och utan lån. Investeringsbudgeten för 2023 uppgår till 8,5 mnkr. Utfallet för årets investeringar uppgår till ca 4,4 mnkr. På fordonsidan pågår arbetet med att köpa in årets planerade fordon och hittills är en begagnad lastväxlare, en begagnad FIB-bil och fyra pickuper införskaffade. Tre av årets investeringar är helt slutförda och aktiverade under perioden, en begagnad snöskoter, en kompressor och rökskyddsutrustning till flera stationer. Under perioden har även anskaffning av fyra motorsprutor och tre pumpar påbörjats.

Ett intensivt arbete pågår med att försöka hitta en annan skolbyggnad till Furulund då den tilltänkta skolpaviljongen uteblev pga. av vattenskada. Den pågående investeringen en ny BAS 1 från 2022 har anlänt till Östersund och tas i bruk inom kort efter avstämning och överlämning.

Under perioden har övertagna fordon, maskiner, utrustning, inventarier och övningsanläggning från Åre kommun bokförts bland förbundets anläggningstillgångar motsvarande ca 15 430 tkr. Anläggningstillgångarna finansieras via ett reverslån med en amorteringstid på 10 år.

Investeringar enligt verksamhetsplan (Tkr)		Utfall 2024-04-30	Budget 2024	Avvikelse mot budget
Brand- & räddningsfordon	Begagnad lastväxlare	400,0	450	50,0
	Begagnad Pickup	537,9	700	162,1
	Begagnad Pickup	366,8	500	133,2
	Begagnad Pickup	294,7	500	205,3
	Begagnad Pickup	330,2	500	169,8
	Begagnad Pickup	0,0	500	500,0
	Begagnad FIB-bil	335,2	600	264,8
Maskiner	Begagnad snöskoter	100,0	200	100,0
	Kompressor	180,5	0	-180,5
Räddningsmaterial	Rökskydd	1 528,1	1 500	-28,1
	Motorsprutor	298,1	1 000	701,9
	Dräkter	0,0	350	350,0
	Taksäkringsutrustning	0,0	200	200,0
	UAS	49,3	100	50,7
	Tankar till motorsprutor	0,0	400	400,0
	Förbättringsåtgärder	0,0	1 000	1 000,0
Övningsområde				
	Summa investeringar 2023	4 420,8	8 500	4 079,2
Överförda investeringar från 2023	Pumpar	0,0	703	703,0
	Markarbeten Furulund	0,0	600	600,0
	Flytt av skolpaviljong	0,0	800	800,0
Pågående investeringar från 2022	BAS 1	1 615,7	4 200	2 584,3
	Summa investeringar totalt	6 025,3	14 803	8 777,7

Prognos 2024

Av det osäkra världsläget i kombination med en fortsatt bestående lågkonjunktur och stigande priser är det svårt att prognosticera årets resultat. Flera negativa budgetavvikelser framgår i periodens redovisning och som förbundet behöver finansiellt kompensera under resterande del av året.

Förbundet kommer fortsatt inta en återhållsam ställning för att i möjligaste mån bromsa upp kostnadsökningar. Med förutsättning att ersättning för IT-attacken erhålls är förbundets prognos att ett nollresultat kan uppfyllas om inga större oförutsedda händelser inträffar.

Jämtlands Räddningstjänstförbund

063-14 80 00

info@rtjamtland.se

www.rtjamtland.se

Besöksadress: Fyrvallavägen 4, Östersund

Postadress: Box 71, 831 21 Östersund

Organisationsnummer: 222000-1560